

ТРЕЋЕ ОДЕЉЕЊЕ

ПРЕДМЕТ БЛАГОЈЕВИЋ против СРБИЈЕ

(Представка број 61604/10)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

24. мај 2016. године

Ова пресуда је коначна. Она може бити предмет редакцијских измена.

У предмету Благојевић против Србије,

Европски суд за људска права (Треће одељење), на заседању Одбора у саставу:

Pere Pastor Vilanova, *председник,*

Branko Lubarda,

Georgios A. Serghides, *судије,*

и Stephen Phillips, секретар Одељења,

После већања на затвореној седници одржаној 3. маја 2016. године,

Доноси следећу пресуду, која је усвојена истог дана:

ПОСТУПАК

1. Предмет је формиран на основу петнаест представки (бр. 61604/10, 62492/10, 62499/10, 62658/10, 62668/10, 63100/10, 63108/10, 63123/10, 63137/10, 63145/10, 63356/10, 63494/10, 63510/10, 63587/10, и 64856/10) поднетих Суду против Србије према члану 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: „Конвенција”) 29. септембра 2010. године. Сви подносиоци представки су српски држављани, а њихови даљи лични подаци утврђени су у додатку ове пресуде.

2. Све подносиоце представки пред Судом заступали су господин М. Марјановић и госпођа М. Дедовић Марјановић, адвокати из Лесковца. Владу Србије (у даљем тексту: „Влада”) заступао је њен заступник у то време, госпођа В. Родић.

3. Представке су 5. јуна 2013. године достављене Влади.

ЧИЊЕНИЦЕ

I. ОКОЛНОСТИ ПРЕДМЕТА

A. Парнични поступак који су покренули подносиоци представки

4. Сви подносиоци представки су били запослени у предузећу „ЛЕТЕКС” у *стечају* (дужник), које је, у релевантном тренутку, било предузеће са већинским друштвеним капиталом.

5. Како дужник није испунио своје уговорне обавезе према запосленима, подносиоци представки су покренули парнични поступак против њега.

6. Општински суд у Лесковцу је 18. априла 2008. године наложио дужнику да подносиоцима представки исплати прецизиране износе на име неисплаћених зарада, заједно са трошковима парничног поступка.

7. Наведена пресуда је постала правоснажна 3. октобра 2010. године.

8. Од 20. новембра 2008. године до 30. новембра 2009. године сви подносиоци представки су поднели посебне предлоге за извршење горе наведене пресуде.

9. Општински суд у Лесковцу је коначно прихватио предлоге подносилаца представки и донео решења о извршењу пресуде. Основне информације о извршном поступку у односу на сваку представку изнете су у додатку ове пресуде.

B. Стечајни поступак

10. Трговински суд у Лесковцу је 25. јануара 2011. године покренуо стечајни поступак против дужника (Ст. 47/2010).

11. Подносиоци представки су благовремено пријавили своја потраживања.

12. Неодређеног дана, пријаве потраживања подносилаца представки, засноване на пресуди од 18. априла 2008. године, су формално признате.

13. Стечајни поступак против дужника је још у току.

В. Остале релевантне чињенице

14. Подносиоци представки су 31. марта 2010. године изјавили уставну жалбу.

15. Уставни суд је 8. јула 2013. године одбацио уставну жалбу у односу на све подносиоце представки осим госпође Јагоде Јанчић (представка број 62499/10), господина Предрага Стаменковића (представка број 63100/10) и госпође Стане Станковић (представка број 63137/10).

16. Уставни суд је 18. септембра 2013. године, такође, утврдио повреду права на суђење у разумном року, у односу на госпођу Јанчић, господина Стаменковића и госпођу Станковић. Он је, даље, сваком од њих досудио 500 евра (ЕУР) као правично задовољење за нематеријалну штету и наложио суду у Лесковцу да убрза поступак.

II. РЕЛЕВАНТНО ДОМАЋЕ ПРАВО И ПРАКСА

17. Релевантно домаће право које се односи на статус друштвених предузећа, као и на извршне и стечајне поступке, изнето је у предметима *Р. Качапор и друге подносиоце представке против Србије*, бр. 2269/06, тим редом, ст. 57–64. и 71–76, 15. јануар 2008. године, и *Јовичић и други против Србије* (одлука), број 37270/11, ст. 88–93, 15. октобар 2013. године. Штавише, судска пракса Уставног суда у вези са друштвеним предузећима, заједно са релевантним одредбама о уставном обештећењу је на исти начин изнета у одлуци о допуштености *Маринковић против Србије* (одлука), број 5353/11, ст. 26–29. и 31–44, 29. јануар 2013. године, пресуди у предмету *Маринковић против Србије*, број 5353/11, ст. 29–31, 22. октобар 2013. године и одлуци у предмету *Феризовић против Србије* (одлука), број 65713/13, ст. 12–17, 26. новембар 2013. године.

ПРАВО

I. ЗДРУЖИВАЊЕ ПРЕДСТАВКИ

18. Суд сматра да, у складу са Правилем 42 став 1. Пословника Суда, представке треба здружити, с обзиром на истоветну чињеничну и правну позадину.

II. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНА 6. КОНВЕНЦИЈЕ И ЧЛАНА 1. ПРОТОКОЛА БРОЈ 1 УЗ КОНВЕНЦИЈУ

19. Подносиоци представки су се жалили због пропуста Тужене државе да изврши правоснажну пресуду од 18. априла 2008. године. Они су се позвали на члан 6. Конвенције и члан 1. Протокола број 1 уз Конвенцију који, у релевантном делу, гласи како следи:

Члан 6.

„Свако има право на слободу и безбедност личности. Нико не може бити лишен слободе осим у следећим случајевима и у складу са законом прописаним поступком.”

Члан 1. Протокола број 1

„Свако физичко и правно лице има право на неометано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права.

Претходне одредбе, међутим, ни на који начин не утичу на право државе да примењује законе које сматра потребним да би регулисала коришћење имовине у складу с општим интересима или да би обезбедила наплату пореза или других дажбина или казни.”

А. Допуштеност

20. У вези са подносиоцима госпођом Јагодом Јанчић, господином Предрагом Стаменковићем и госпођом Станом Станковић, Влада је тврдила да представке треба прогласити недопуштеним, будући да је Уставни суд сваком од њих досудио по 500 евра и тиме им пружио одговарајуће обештећење. У вези са свим осталим подносиоцима представки, Влада је сматрала да њихове представке треба прогласити недопуштеним, јер нису пред Уставним судом, на прописан начин, образложили своје наводе о повреди права. Коначно, Влада је истакла да све представке у овом предмету треба прогласити недопуштеним, јер су подносиоци представки злоупотребили право на подношење представке. Конкретно, било је нејасно да ли су правни заступници подносилаца представки заиста добили конкретна и изричита упутства од подносилаца представки у овом предмету.

21. Подносиоци представки се са тим нису сложили.

22. Суд примећује да је већ утврђивао, у предметима као што је предмет подносилаца представки, да би уставну жалбу требало сматрати делотворним домаћим правним леком, у смислу члана 35. став 1. Конвенције, али само у односу на представке поднете против Србије након 21. јуна 2012. године (види *Маринковић против Србије*, цитирана у горњем тексту, став 59.). Према томе, подносиоци представке, који су поднели своје представке 29. септембра 2010. године, нису били обавезни да воде поступак пред Уставним судом. У сваком случају, они су Суду доставили одговарајуће доказе да су покренули извршни поступак у вези са правоснажном домаћом пресудом, а такође су пријавили своја потраживања у стечајном поступку.

23. С обзиром на своју праксу (*Стошић против Србије*, број 64931/10, ст. 66–68, 1. октобар 2013. године), Суд даље подсећа да се у вези госпође Јагоде Јанчић, господина Предрага Стаменковића и госпође Стане Станковић, у односу на које је Уставни суд утврдио повреду права на суђење у разумном року, досуђених 500 евра за нематеријалну штету не може сматрати довољним обештећењем (*Scordino против Италије (број 1)* [ВВ], број 36813/97, ст. 211–216, ЕЦХР 2006-V). Према томе, ови подносиоци представки се и даље морају сматрати жртвама, у смислу члана 34. Конвенције.

24. Најзад, с обзиром на општу природу Владине тврдње, Суд не налази никакав основ за закључак да представке подносилаца представљају злоупотребу права на појединачну представку.

25. Суд, према томе, одбацује примедбе Владе.

26. Пошто притужбе подносилаца представки нису ни очигледно неосноване, у смислу члана 35. став 3 (а) Конвенције, нити недопуштене по неком другом основу, морају се прогласити допуштеним.

Б. Основаност

27. Суд констатује да је домаћа пресуда која се разматра у овом предмету остала неизвршена до данас.

28. Суд примећује да је често утврђивао повреде члана 6. Конвенције и/или члана 1. Протокола број 1 уз Конвенцију у предметима који покрећу питања слична онима постављаним у овом предмету (види *Р. Качапор и друге подносиоце*, цитирана у горњем тексту, ст. 115–116. и став 120; *Црнишанин и други против Србије*, бр. 35835/05, тим редом, ст. 123–124. и ст. 133–134, 13. јануар 2009. године).

29. Пошто је размотрио сав материјал који му је достављен, Суд сматра да Влада није изнела ниједну чињеницу или убедљив аргумент који би могли да га убеди да у овом предмету донесе

другачији закључак. Према томе, дошло је до повреде члана 6. став 1. Конвенције и члана 1. Протокола број 1 уз Конвенцију.

III. ПРИМЕНА ЧЛАНА 41. КОНВЕНЦИЈЕ

30. Члан 41. Конвенције прописује:

„Када Суд утврди прекршај Конвенције или протокола уз њу, а унутрашње право Високе стране уговорнице у питању омогућава само делимичну одштету, Суд ће, ако је то потребно, пружити правично задовољење оштећеној странци.”

А. Штета, трошкови

31. Подносиоци представки су тражили да се држави наложи да им исплати, из сопствених средстава: (i) дуг према пресуди, заједно са трошковима извршног поступка; (ii) сваком по 4.000 евра (ЕУР) на име нематеријалне штете; и (iii) укупно 30.500 евра на име трошкова пред Судом.

32. Влада је оспорила ове захтеве.

33. С обзиром на повреде утврђене у овом предмету и своју праксу (види *Р. Качанор и друге подносиоце представке*, цитирану у горњем тексту, ст. 123–26, и *Црнишанин и друге*, цитирану у горњем тексту, став 139.), Суд сматра да Влада треба да исплати подносиоцима представки износе досуђене правоснажном домаћом пресудом од 18. априла 2008. године (види став 6. у горњем тексту), као и утврђене трошкове извршног поступка, умањене за износе који су можда већ исплаћени по овом основу.

34. Даље, Суд сматра да су подносиоци представки претрпели одређену нематеријалну штету због повреда Конвенције утврђених у овом предмету. Процењујући на основу правичности, како прописује члан 41. Конвенције, Суд сматра да је разумно и правично да сваком подносиоцу представке досуди по 2.000 евра на име накнаде нематеријалне штете, као и трошкова насталих пред Судом, умањено за износе који су можда већ исплаћени с тим у вези на домаћем нивоу (види *Стошић против Србије*, број 64931/10, ст. 66. и 67, 1. октобар 2013. године).

Б. Затезна камата

35. Суд сматра да је примерено да затезна камата буде заснована на најнижој каматној стопи Европске централне банке уз додатак од три процентна поена.

ИЗ ТИХ РАЗЛОГА, СУД, ЈЕДНОГЛАСНО,

1. *Одлучује* да представке здружи;

2. *Проглашава* представке допуштеним;

3. *Утврђује* да је дошло до повреда члана 6. Конвенције и члана 1. Протокола број 1 уз Конвенцију;

4. *Утврђује*

(а) да Тужена држава исплати подносиоцима представки, из сопствених средстава и у року од три месеца, износе досуђене пресудом донетом у њихову корист, умањене за износе који су можда већ исплаћени с тим у вези;

(б) да Гужена држава исплати сваком подносиоцу представке, у истом року, 2.000 евра (две хиљаде евра) на име нематеријалне штете и трошкова, заједно са порезом који се може наплатити подносиоцима представки, који ће се претворити у локалну валуту, по курсу важећем на дан измирења;

(в) да по истеку горе наведена три месеца до исплате, треба платити обичну камату на горе наведене износе по стопи која је једнака најнижој каматној стопи Европске централне банке у законском периоду уз додатак од три процентна поена;

5. *Одбија* преостали део притужбе подносилаца представки за правично задовољење.

Састављено на енглеском језику и достављено у писаној форми на дан 24. маја 2016. године, у складу са правилом 77 ст. 2. и 3. Пословника Суда.

Stephen Phillips

Pere Pastor Vilanova

Председник

Секретар

ДОДАТАК

Број	Број представке	Име подносиоца, датум рођења, пребивалиште	Детаљи правоснажне домаће одлуке	Детаљи решења о извршењу	Детаљи одлуке Уставног суда, досуђени износ нематеријалне штете
1.	61604/10	Живана БЛАГОЈЕВИЋ 13/07/1955 Лесковац	Општински суд у Лесковцу П1. 1414/06, П1. 670/07, П1. 2813/07, П1. 2814/07, П1. 3305/07 од 18. априла 2008. године	Првостепени суд Лесковац 30/11/2009 21. 705/10 од 14/06/2010	Уж-3673/2013 од 8. јула 2013. године, уставна жалба одбачена
2.	62492/10	Грана ИЛИЋ 25/07/1962 Лесковац	Општински суд у Лесковцу П1. 1414/06, П1. 670/07, П1. 2813/07, П1. 2814/07, П1. 3305/07 од 18. априла 2008. године	Првостепени суд Лесковац 30/11/2009 21. 708/10 од 14/06/2010	Уж-3673/2013 од 8. јула 2013. године, уставна жалба одбачена
3.	62499/10	Јагода ЈАНЧИЋ 04/12/1949 Лесковац	Општински суд у Лесковцу П1. 1414/06, П1. 670/07, П1. 2813/07, П1. 2814/07, П1. 3305/07 од 18. априла 2008. године (Предметна пресуда односи се и на захтев подносиоца представке и на захтев њеног покојног супруга. Подносиоца представке је призната за наследника покојног супруга одлуком Општинског суда у Лесковцу број О. 984/09 од 20. августа 2009. године)	Првостепени суд Лесковац 20/11/2008 И. 2014/09, И 2009/09, И. 2082/09, И. 2012/09 од 12/10/2009 И. 2079/09 од 9/10/2009	Уж-1795/2010 од 18. септембра 2013. године, 500 евра
4.	62658/10	Љубиша МАРКОВИЋ 21/03/1950 Лесковац	Општински суд у Лесковцу П1. 1414/06, П1. 670/07, П1. 2813/07, П1. 2814/07, П1. 3305/07 од 18. априла 2008. године	Првостепени суд Лесковац 27/11/2009 21. 694/10 од 15/06/2010	Уж-3673/2013 од 8. јула 2013. године, уставна жалба одбачена
5.	62668/10	Зоран МАРКОВИЋ 27/09/1954 Лесковац	Општински суд у Лесковцу П1. 1414/06, П1. 670/07, П1. 2813/07, П1. 2814/07, П1. 3305/07 од 18. априла 2008. године	Првостепени суд Лесковац 30/11/2009 21. 703/10 од 14/06/2010	Уж-3673/2013 од 8. јула 2013. године, уставна жалба одбачена
6.	63100/10	Предраг СТАМЕНКОВИЋ 13/01/1957 Лесковац	Општински суд у Лесковцу П1. 1414/06, П1. 670/07, П1. 2813/07, П1. 2814/07, П1. 3305/07 од 18. априла 2008. године	Првостепени суд Лесковац 20/11/2008 Домаћи суд није донео решење о извршењу. У мају 2011. године подносилац представке је затражио извршење у стечајном поступку.	Уж-1795/2010 од 18. септембра 2013. године, 500 евра
7.	63108/10	Синиша СТАМЕНКОВИЋ 21/06/1951 Лесковац	Општински суд у Лесковцу П1. 1414/06, П1. 670/07, П1. 2813/07, П1. 2814/07, П1. 3305/07 од 18. априла 2008. године	Првостепени суд Лесковац 27/11/2009 21. 700/10 од 15/06/2010	Уж-3673/2013 од 8. јула 2013. године, уставна жалба одбачена
8.	63123/10	Јован СТАНКОВИЋ 04/02/1949 Лесковац	Општински суд у Лесковцу П1. 1414/06, П1. 670/07, П1. 2813/07, П1. 2814/07, П1. 3305/07 од 18. априла 2008. године	Првостепени суд Лесковац 27/11/2009 21. 698/10 од 15/06/2010	Уж-3673/2013 од 8. јула 2013. године, уставна жалба одбачена
9.	63137/10	Стана СТАНКОВИЋ 30/08/1951 Лесковац	Општински суд у Лесковцу П1. 1414/06, П1. 670/07, П1. 2813/07, П1. 2814/07, П1. 3305/07 од 18. априла 2008. године	Првостепени суд Лесковац 20/11/2008 Домаћи суд није донео решење о извршењу. У мају 2011. године подносиоца представке је затражила извршење у стечајном поступку.	Уж-1795/2010 од 18. септембра 2013. године, 500 евра

10.	63145/10	Љиљана СТЕФАНОВИЋ 21/09/1952 Лесковац	Општински суд у Лесковцу Пп. 1414/06, Пп. 670/07, Пп. 2813/07, Пп. 2814/07, Пп. 3305/07 од 18. априла 2008. године	Првостепени суд Лесковац 27/11/2009 21. 697/10 од 15/06/2010	Уж-3673/2013 од 8. јула 2013. године, уставна жалба одбачена
11.	63356/10	Сладанка СТОЈАНОВИЋ 07/04/1954 Лесковац	Општински суд у Лесковцу Пп. 1414/06, Пп. 670/07, Пп. 2813/07, Пп. 2814/07, Пп. 3305/07 од 18. априла 2008. Године	Првостепени суд Лесковац 27/11/2009 21. 696/10 од 15/06/2010	Уж-3673/2013 од 8. јула 2013. године, уставна жалба одбачена
12.	63494/10	Стојанка СТОЈАНОВИЋ 28/08/1960 Лесковац	Општински суд у Лесковцу Пп. 1414/06, Пп. 670/07, Пп. 2813/07, Пп. 2814/07, Пп. 3305/07 од 18. априла 2008. године	Првостепени суд Лесковац 27/11/2009 21. 695/10 од 15/06/2010	Уж-3673/2013 од 8. јула 2013. године, уставна жалба одбачена
13.	63510/10	Братислав СТОЈИЉКОВИЋ 24/11/1951 Лесковац	Општински суд у Лесковцу Пп. 1414/06, Пп. 670/07, Пп. 2813/07, Пп. 2814/07, Пп. 3305/07 од 18. априла 2008. године	Првостепени суд Лесковац 30/11/2009 21. 704/10 of 14/06/2010	Уж-3673/2013 од 8. јула 2013. године, уставна жалба одбачена
14.	63587/10	Марина СТОЈИЉКОВИЋ 03/10/1964 Лесковац	Општински суд у Лесковцу Пп. 1414/06, Пп. 670/07, Пп. 2813/07, Пп. 2814/07, Пп. 3305/07 од 18. априла 2008. године	Првостепени суд Лесковац 30/11/2009 21. 711/10 од 14/06/2010	Уж-3673/2013 од 8. јула 2013. године, уставна жалба одбачена
15.	64856/10	Мирка ПАВЛОВИЋ СИМОНОВИЋ 25/11/1958 Лесковац	Општински суд у Лесковцу Пп. 1414/06, Пп. 670/07, Пп. 2813/07, Пп. 2814/07, Пп. 3305/07 од 18. априла 2008. године	Првостепени суд Лесковац 30/11/2009 21. 712/10 од 14/06/2010	Уж-3673/2013 од 8. јула 2013. године, уставна жалба одбачена